

N:o 159.

Af Herr Pehr Staaff: Om förordnande af en komité för utredande af de omständigheter, som böra vid bestämmandet af norra stambanans rätta sträckning tagas i betraktande samt om beviljande af ett förslagsanslag för detta ändamål.

Då det börjar alltmer tydligt visa sig, att meningarne om norra stambanans rätta sträckning icke kunna sammanjemkas, enär en sida, utan ringaste hänsyn till de öfriga norra länens rätt och anspråk, äflas att få banan lagd, icke som en stambana för Norrland och dess befolkning, utan endast och allenast såsom bäst passar sig för en enskild provins' förmenta intresse, men den andra sidan deremot enständigt vidhåller Norrlands och dess befolknings rätt att få banan sträckt så, att de befolkade och af odling samt industri mäktiga delarne af Norrland må komma i åtnjutande af banan och dess inverknings, så torde åtminstone i en punkt meningarne kunna förenas, och det är i den åsigten, att alla de omständigheter böra vara fullt och tillförlitligt utredda, som kunna och böra på bestämmandet af banans riktning ega inverkan. Hvad å ena sidan påstås, bestrides å den andra sidan, och tvärtom. Åtminstone kommer skenet af partiskhet alltid att i viss mån minska tilliten till de ömsesidiga uppgifterna.

Med säkerhet kan antagas, att frågan om norra stambanans rätta sträckning är en bland de viktigaste som på senare tiden förekommit. Ett misstag vid afgörandet häraf kan ej godtgöras, och banans förmåga att höja Norrland till jembredd med de södra delarne af landet kan genom ett misstag vara helt och hållet neutraliserad.

Derför bör ingen möda och ingen uppoffring skys för att få frågan så förberedd som möjligt innan dess afgörande.

På grund häraf föreslås vördsamt:

a) att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om förordnande af en komité af 10 personer, deraf landstingen i Gefleborgs, Vesternorrlands, Jemtlands, Vester- och Norrbottens län välja hvarterdera en, samt Kongl. Maj:t sjelf behagade tillsätta de öfrige, hvilken komité skulle hafva att taga noggrann och tillförlitlig kännedom af alla de omständigheter, som böra vid bestämmandet af norra stambanans rätta sträckning tagas i betraktande, såsom utom annat: folkmängd, bevillning, odling, odlingsbarhet, bergsbruk, industriell utveckling i öfrigt, tillfälle till ytterligare utveckling deraf samt trafikförmåga inom de särskilda orter der jernvägens framdragande ifrågasättes, samt sedermera genom resor utefter de föreslagna bansträckningarne förvärfva nödiga insigter om trakterna och derefter framlägga inför Kongl. Maj:t underdånigt förslag huru norra stambanan bör, för att motsvara dess egentliga och enda ändamål, läggas; samt

b) att Riksdagen ville till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett förslagsanslag af 20,000 kronor till betäckande af de i och för komitéens verksamhet erforderliga kostnader.

Om remis till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1875.

Pehr Staaff.
